

1
H XIII. 9

Liter
Novo-Gacim-
0/37/II

Henrici Nicolai.

1. Gymnasium Logicum repetitum
2. Exercitatio de Cognitione humana universa.
3. Tr. de Esse alicubi seu Ubicitate.
4. Pro methodo Trinitatis aliisq; materiis Apologia.
5. Quadrivetus expersus seu Consideratio quadrigae questionum de Cognitio uno nonenim Witteberga emissa.
6. Exercitatio de Prudentia Theologica.
7. Exerc. de Obedientia tam Civilis quam Spirituali.

GYMNASI- VM LOGICVM RE- PETITVM.

Sexdecim disputationibus iteratis absolu-
lutum, & secundâ vice in Gymnasio Gedan-
ensi percursum.

Authore & Praeside
HENRICO NICOLAI,

Philosopho & Theologo, ac
Professore Publico.

Editio secunda, Ab Auctore revisa, auctior,
& accuratior.

Adiecta est ad calcem Coronis de Na-
turâ & Constitutione Phi-
losophiae.

Gedani, Typographo GEORGIO RHETIO
denuo exscriptum. Anno Orbis redempti

M. DC. XL.

ILLVSTRISSIMO SVECORVM
CANCELLARIO.

S. & Cultum.

Redit labor noster in Orbem, Illustrissime H E-
R O S, Domine Gratiōfissime: Tuiq; auspicis nominis i-
teratam lucem perclitatur. Nec Patronum sibi in TE despe-
rat, qui priorem sui operam mirifica serenitate abs TE & patro-
cinio suscep̄tam, & munerario decoratam meminisse debet. In-
jūrium ratus, tam benigni in omne genus litterarum animi fa-
vorem non duplaco nexu, ubi occasio suppetat, sibi devincire.
Suscite, MAGNE LITTERARVM AMORVMQUE ARBITER,
sereno vultu iteratum exigui laboris foctum. Tantò tuo mino-
rem fastigio, Quantò Tu maximus omnium litterarum cluis Pa-
tronus. Authorem etiam porrò inter Tuos esse permitito, bo-
noq; pacis & litterarum feliciter, Illustrissime Domine, quod a-
gis. Vale. Gedani. E. Gymnasio Nostro. Nonis Junii, Anno
M. DC. XL.

I. D. & E. T.

Devotissimus Cultor

HENRIC: NICOLAI
Prof.

PERILLVSTRI ac GENEROSISSIMO
Domino

Dn. AXELIO OCH-
SENSTIRN, summo Regnorum Sueciæ &c.
Cancellario, & ad Exercitus in Germaniâ Legato
plenipotentiario Eminentissimo. &c. &c. Domino suo
Gratiosissimo

Salutem & felicitatem.

*Eneroſo animo, Perilluſtris & Ge-
neroſiſime Domine, cœlitus illa-
bi crediderim, favorem litterarum.
Sive fatorum eſt diſpositio, hero-
um animum, & rerum clavo ad-
movendum, aut litteris tintum,
aut ijs amicum eſe: sive optimus
quisquæ mortalium altissima ſibi de-
ſinat; ac post clarè geda duratur am ſui memoriam conci-
liare avidiſiſimè concupiſcit. Cœtera enim rerum magna-
tibus priſtò ſint, & ex voto: Vno reſiduo, & cupidissimè
parando, glorioſā ſui in posteris memoriā. Ne contemptu
famæ contempſiſe videantur virtutes. Tenuioribus in eo*

* 2

ſubſi-

sistant consilia, quid sibi ex re futurum putent. Excelso, et
ad grandia nato animo, diuersa sors cedat: ac præcipua
rerum ad famam dirigenda. Id Herculem et Liberum
patrem gestis occupare voluisse apud Græcos credidimus:
id Quirinum apud Romanos. Nec tantum bellis, victori-
is, trophyis, debuisse Pellæum juvenem aestimamus: quan-
tum scribentium fidei, famæ memoriæque eum sacrantium.
Atque ipse sustinuit fateri, quando subinde felix ipsi prædi-
catus Achilles, quod præconem gestorum reperisset Home-
num. Quippe ejus clarissimo ingenio, sine exemplo maxi-
mo, Achillem, Hectorem, Agamemnonem, ceterosq; hero-
es famâ rerum hodiernum prosequitur: Et legentis herois
animum, emulatione excelsa facta inter legendum percel-
lunt. Ante Agamemnonem vixisse fortis Lyricus in ta-
menta compositus conqueritur: sed illacrymabiles urgeri, i-
gnotosque longâ nocte, quod vate sacro caruerint. Ita pau-
lum sepulta distare inertia celatam virtutem. Cæterorum
Imperatorum, Cæsaris, Scipionum, Pyrrhi, Annibalis, ac
aliorum facta, eadem sors occupasset: haussissetque clarissi-
ma gesta absorbens oblivionis vorago, ni soporem sensibus
diffusum litterarum memoria excusisset. Ignorant hæ le-
ges fatorum; aut exsuperant. Ac, ut cæteri, cum interitus
occupat, et re et famâ emoriuntur: sic literis consecrati-
tum maxime viget, cum defunctorum desiderium beatam
legentium exercet memoriam. His ab Lethæis poculis ap-
tissime vindicamus Heroës: Et cum vita ipsa, quâ fruun-
tur, exigua ad usuram data sit: immortalitati eos non Za-
molchidis institutis, aut deliramentis Getarum, sed divino
verissi-

verisimiliter modo inter mortalium perpetuationes affer-
vamus. Victoriae bellorum, trophyæ, urbes vel conditæ, vel
instauratæ, præclara censentur possessio: sed fatis abreptos
authores vix comitantur. Et in hominum memorâ parum
est: nisi diuinâ velut manu succollet scribentium veraci-
tas. Gestæ prætereunt: homines abeunt: Ceteraq; inte-
ritu, suo unumquodq; ordine, occupantur. Memoria gesto-
rum litteris signata æternitati promittitur: ac per librari-
os distributa heroum facta cognitionem mortalium repeti-
tis lectionibus felicissimè exsaturant. Atheniensium res
præclaræ, satisq; amplæ fuerunt. Minores tamen, quâm
pro famâ condentium. Namq; illustria ingenia ibi proveni-
entia, in ingens elogium facta ipsorum extulerunt. Inde res
Atheniensium universus Orbis pro maximis accepit. Et
quod defuit gestis, pensatum ingenii. Exin ut præclara oc-
cupare, excelsæ indolis proprium: sic factorum diuturnam
extare memoriam cupidissimè procurat. Quâ in re Excell.
Tuam, Perillustris ac Generosissime Domine, egregiâ
conjugatione pulcherrimam navare operam, dudum rescis-
tum mihi, & creditum. Non Tibi satis, moderamine inge-
nium rerum celebrari: consiliis, queis Orbem Germanum
capesivisti, præcellere; ordinare confusa: præcipere fu-
tura: Sed & litteras, aptissimas famæ Tuæ servatrices, a-
deo in illo fastigio non despicias, ut sœpe eas admittas in con-
sortium, suavi earum exercitio refocillaturus seria cura-
rum. Quidquid à publicis gravibusq; negotiis vacui da-
tur, non pudet buc referre atq; conjicere.

Ani-

Animusq; viciisim

Aut euram impedit populus, aut otia Musis.

Nec nullam scientiarum facta Tua ad usum & negotia virtutes excludere feruntur. Etiam illos non aspernari memoraris, quibus ulla litterarum pars libata, aut hausta. Ergo & his praemia undecunq; abs Te destinata. Acciti Theologi, Philosophi, Historici, ceteriq; è scientium familiâ, ut quis ingenio promptus, aut artibus excutus. Provisum iis de sumptibus, quibus conciliando putasti illos, qui vel scientias discentium animis instillarent: vel gesta lecturis futurorum annis commendarent. Testimonium hujus, ne alia arcessam, publicum extat, restitutæ illustris in Germaniâ Academiae Erfordianæ. Eo, quantum presentibus beneficij tribuisti: tantum famæ memoriæq; futuri temporibus, non immitteritus dicendi, conciliasti. Quæmeratio movit, ut exiguae huic ope, & gymnasialis velut in umbrâ captis, nominis Tui fulgorem præfigere sim ausus. Eo, si ineptus videor, qui gravibus fastigij Tui occupationibus re leviculâ intercurram: deprecetur pro me animus, veneratione Tui percussus, quod audentem amor conciliârit. Quod si non despicias exiguum cippum, honori cultuq; Tuo erectum, ad tholos tuos suffigere: solatio explicabit se idem animus, posse & exiguae scripta ingenti patrocinio mixa, lucem intueri. Suscipe, Generosissime Domine, benignâ fronte tenuem libellum, qui nullam litteraturæ partem, ut fastigio tuo indignam, aspernari narraris. Si non satis decorum virtutis Tua videtur testimonium: cultus tamen mentisq; meæ non fucatum extet argumentum. Pergeq; Palladem armatam cum sagatâ sic confun-

confundere, ut quos eventus sub una miramur, sub alterâ
fidis memori.e dicatos filiab. posteriorum non ingratis com-
mittamus lectionibus. Merebitur Ex. Tua summi Poëtæ
de Augusto elogium,

Quod pralia Musis

Temperet, & Goticum moderetur Apolline Martem.
Si extigum operis susceptum ab E. T. comperero, id saltem
habiturus sum pretij, ut majora volventem animum Me-
cœnatem inventurum sperare possum. Interea id satis fu-
turum est, si, qui hæc lecturus atq; acceptatus est, fuerit
Archicancellarius. Quem felicem cum suis agere, &
consiliis, cœptis, eventibus, clarum perennare exopto. Ge-
dani. E Gymnasio Reipublicæ, pridiè Nonas Februarias.
Anni M. DC. XXXVI.

Per illustris Generositatis
& Excellentiae Tuae

Observantissimus

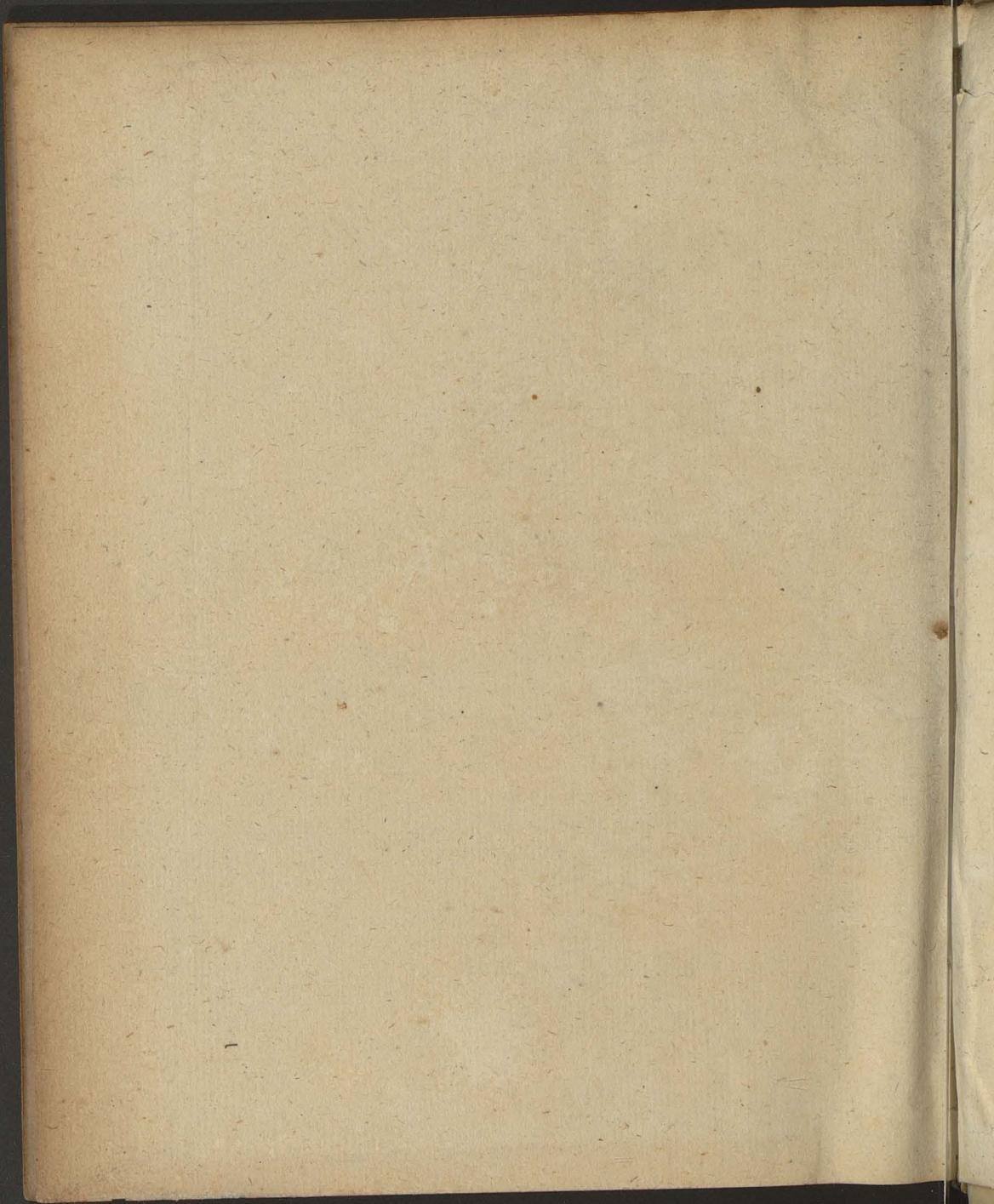
HENRICUS NICOLAI, Philoso-
phie in Gymnasio Gedanensi Prof. Fub.

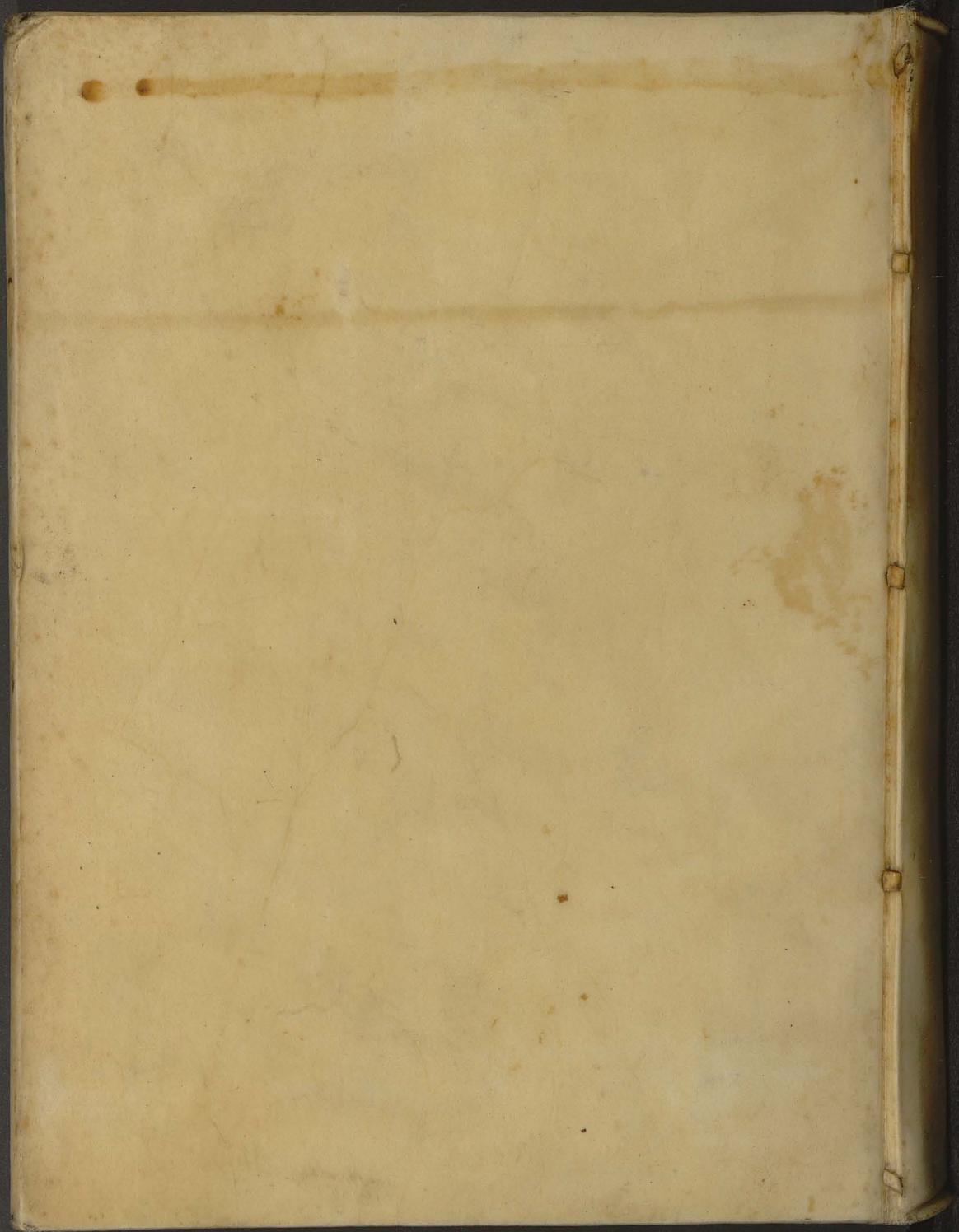
Syllabus disputationum Logicarum.

- J. De naturâ & constitutione Logices. pag. 5.
II. De termino Logico generali. pag. 27.
III. De termino prædicabili. pag. 49.
IV. De termino prædicamentali. pag. 67.
V. De termino postprædicamentali s. dissensanteo. pag. 85.
VI. De termino complexo. pag. 103.
VII. De Propositionis definitione & partibus. pag. x. 21.
VIII. De Propositionis divisione. pag. 139.
IX. De Propositionis affectione. pag. x. 65.
X. De Syllogismi definitione & principiis. pag. x. 91.
XI. De Syllogismi divisione. pag. 217.
XII. De Syllogismo Modali. pag. 243.
XIII. De Syllogismo Apodictico. pag. 269.
XIV. De Syllogismo Topico. pag. 291.
XV. De Syllogismo Elenchitico seu fallace. pag. 309.
XVI. De Methodo & Ordine. pag. 327.
CORONIS, De Naturâ & Constitutione Philosophiae pag. 345.

Elenchus præcipuorum Errorum in scriptis hoc occurrentium.

Pag. 5. l. 1. Lege, Anaxagoras. Pag. 8. l. 20. Assignando. P. 14. l. 20. Externa. P. 16. l. 1. moris. P. 23. l. 19. Notiones. P. 39. l. ult. quidditatibꝫ. P. 40. l. 22. disputatione. P. 21. l. 4. Exhaurire. l. 28. Personales. P. 45. l. 5. terminus absolutus. l. 7. dele. absolutus. P. 50. l. 28. formatus. P. 62. l. 15. habent. P. 68. l. 12. spectatius. P. 90. l. 27. Schreiblerum. P. 94. l. 27. c. 63. §. 14. P. 98. l. 12. tb. 25. l. 23. disparata. l. 29. Ut homo. P. 99. l. 13. di barata. P. 126. l. 1. Sed. * P. 130. l. 4. Si. l. 19. complexis. p. 167. l. 14. Syllogismum. P. 96. l. 23. syllogismus. P. 214. l. 7. Particularis. l. 30. Nec. P. 231. l. 27. & 28. Extremorum. P. 235. l. 24. Sant. P. 236. l. 7. Enthymemate. P. 264. pro 624 lege 264. P. 265. pro 264. lege 265. P. 275. l. 19. Censuerunt. P. 298. l. 30. beneficio. P. 308. l. 12. Potest. l. 32. scriptis. Ead. linea dele. An. P. 334. l. 10. 326. P. 325. l. 1. disferus. l. II. Unus. P. 326. l. 24. Quidam ajunt. P. 327. l. 10. consecutus. P. 329. l. 12. dele. Ut. P. 333. l. 1. disjuncta. P. 363. l. 20. praxios. P. 364. l. 15. iddiscentium. P. 368. l. 18. Brochmannius. P. 375. l. 26. posse. P. 376. l. 22. pronuntietur. P. 378. l. 21. 2. dele sens. P. 381. l. 1. solim. P. 387. l. 7. forme. P. 390. l. 29. disciplinarum. Reliqua Lector ipse corriget.

H NICOLAI
OPERA.
TOMUS II.